ÁRA 4 LEJ

Taxa poştală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT Nr. 223.144/48.

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. november 17. szerda. V. ÉVFOLYAM, 267. szám.

Állami Bankká alakult át a Román Nemzeti Bank

Több szükségleti cikket és mezőgazdasági terméket mentesitettek a százalékos illeték alól

A pénzrögzitéssel megszüntetett gazdasági és pénzügyi zürzavar után demokratikus kormányunk intézkedései arra irányultak, hogy az ország dolgozó népének életszinvonalát emeljék, a közszükségleti cikkek, az ipari termékek és mezőgazdasági termelvények árának csökkentésével. A helyes pénzügyi politika lehetővé tette, hogy az adófizetők vállairól olyan terheket vehettek le, amelyeket a Tatarescu-klikk népellenes és bünös államháztartás-vezetése rótt a dolgozó tömegekre. A fokozatos adókönnyitések arra irányultak, hogy olcsóbbá tegyék a dolgozók mindennapi életét és ezzel emeljék életszinvonalukat.

A pénzügyi kormányzat most ujabb adókönnyitéssel siet olcsóbbá tenni a mezőgazdasági termékeket, hogy azokat a dolgozók olcsón szerezhessék be háztartásuk részére. A mult reakciós kormányainak mindenféle cimen kitalált egyes adónemeinek megszüntetése a most megjelent pénzügyminiszteri rendelet, amely ujabb győzelem a dolgozók életszinvonalának emeléséért vivott harcban.

Népköztársaságunk magas vásárlóerejü pénzének ujabb megerősitése a Román Népköztársaság Bankjának, az Állami Banknak megalakulása, a volt Nemzeti Bank helyett. Ez a pénzintézet most már teljesen és örökké a dolgozó népé lesz, mert vezetősége egyedül a dolgozó népet szolgálja, nem pedig a külföldi imperialista nagytőkések és trösztök egyéni meggazdagodásának érdekeit.

Tanügyi reformunk nemcsak a káderek képzését tüzte feladatául, hanem azt is, hogy mennél több, tehetséges szegénysorsu ifjunak nyissa meg a tudomány kapuit. A dolgozó nép érdekeinek megfelelően állapitja meg az egyetemi és főiskolai tandijakat a közoktatásügyi minisztérium legujabb rendelete. A megváltozott szellemü felsőiskolák tandiját is a dolgozó nép fiainak érdekében állapitják meg, hogy tudományos képzettségüket Népköztársaságunk megerősödésére és további felvirágoztatására használják fel.

Megalakult a Román Népköztársaság Bankja, az Állami Bank

BUKAREST. (Rador.) — A hivatalos lap tegnap megjelent száma közli a Nagy Nemzetgyülés Elnöki Tanácsának a Román Népköztársaság Bankjának, az Állami Banknak szervezéséről szóló rendelettörvényét.

Ennek a rendelettörvénynek értelmében a Román Nemzeti Bank átalakul a Román Népköztársaság Bankja, Állami Bank nevü pénzintézetté (röviden BANCASTAT). A Román Nemzeti Bank teljes vagyona átszáll a Román Népköztársaság Bankja, Állami Bank pénzintézetre.

A Banknak jogi személyisége van. A rendelettörvény értelmében a Román Nemzeti Bank által kibocsátott és forgalomban lévő bankjegyek megőrzik forgalmi és kibocsátási erejüket. A Román Népköztársaság Bankja, Állami Bank alaptőkéje 2 milliárd lej.

A rendelettörvény részletesen intézkedik az Állami Bank ügyleteiről, a könyvvitel és vezetés ellenőrzéséről. A Bankot az elnök vezeti, aki a helyettes pénzügyminiszter. Munkakörének betöltésében egy alelnök és öt tagból álló választmány támogatja. A választmány tagjainak munkakörét az elnök megbizatásai határozzák meg. Egy másik rendelkezés értelmében a hitelkeret tervének életbelépésekor a Román Népköztársaság Bankja, Állami Bank ennek alapján hiteleket nyujt. A Bank ellenőrzi azokat a vállalatokat, amelyeknek hitelt, vagy váltóhitelt nyujt.

A hivatalos lap tegnapi számában megjelent a Román Népköztársaság Bankja, Állami Bank vezetőségének kinevezése.

Stroe Mihnea alelnök, Mazilescu Gheorghe, Constantin Kandriu, Victor Morfei, Gheorghe N. Rădulescu és Csákány Béla dr. a Román Népköztársaság bankja, Állami Bank választmányi tagjai.

A pénzügyminiszter rendelete több közszükségleti cikk és mezőgazdasági termék illetékének leszállitásáról

BUKAREST (Rador) — A pénzügyminisztérium rendelete értelmében az államvasutakon történő szállitások után fizetendő rendkivüli adó helyett a jövőben **százalékos bélyegilletékeket kell leróni.**

A százalékos bélyegilleték alá eső áruk az államvasutakon csakis számlával, szállitási jegyzékkel vagy egyéb okmánnyal szállithatók, amelyeket a pénzügyi szervek a százalékos bélyegilleték befizetésének megtörténtéről láttamoztak, azoknak az eseteknek kivételével, amikor látszólagos számlákat mutatnak be, amelyben a számla kibocsátója megjegyzi hogy az áru mentes a százalékos bélyegilleték alól, vagy különleges ... ügyminisztériumi jóváhagyás van.

Mentesek a százalékos bélyegilleték alól: **kenyér, zsemlye, só, cukor, valamint a mezőgazdasági őstermelők által közvetlenül a fogyasztóknak eladott következő termékek: gyümölcs 50 kilóig, zöldségek és száraz főzelékfélék 50 kilóig, szemes bab 30 kilóig, borsó 20 kilóig, zöldség és őszi főzelékfélék 300 kilóig, olaj 20 kilóig, zsir 30 kilóig, tojás 100 darabig, tej 20 literig méz 20 kilóig, széna, lucerna, lóhere és szalma 500 kilóig, kendermag, repce, lóhere és egyéb takarmánymag 5 kilóig. Ezzel az intézkedéssel számos mezőgazdasági termék olcsóbb lesz, ha azt a fogyasztók közvetlenül az őstermelőktől vásárolják.**

A pénzügyigazgatóságok elfogadnak pénzbetéteket a régi takarékkönyvecskékre

BUKAREST. (Rador.) — A pénzügyminisztérium közli az érdekeltekkel, hogy ujabb rendelkezésig a pénzügyigazgatóságok a postatakarék és csekkpénztár számlájára takarékbetétkönyv e betéteket elfogadnak a következő szabályok szerint:

1. A volt postatakarékpénztár eddig érvényben volt szabályai szerint tovább folytatják a már kiadott betétkönyvekre a letéti és kivéti ügyleteket.

2. Nem adnak ki a jövőben uj könyveket, a kérelmezőket a pénzügyigazgatóságok az illető helység postahivatalához utasitják.

3. A ki nem adott takarékbetétkönyv mennyiséget, amely a pénzügyigazgatóságok birtokában van, a felhasználást igazoló jelentéssel együtt fel kell küldeni a postatakarék és csekkpénztárhoz.

Uj rendszer szerint állapitják meg az egyetemi és főiskolai tandijakat

BUKAREST — A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében az 1948—49. tanévben az egyetemi tandijak megállapitásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

a) Az egyetemi hallgató szüleinek, eltartójának anyagi helyzetét.

b) Az egyetemi hallgató tanulmányi előmenetelét.

c) Az egyetemi hallgató társadalmi eredetét.

A tandijak megállapitására az egyetemi hallgatók a Diákjóléti Hivatalhoz kötelesek benyujtani a következő okmányokat:

a) Kérést a tandij megállapitására, amelyet az egyetemi hallgató személyes felelősségére köteles kiállitani és az érvényben lévő szabályok szerint felbélyegezni.

b) A szülők, eltartók és az egyetemi hallgató összes jövedelmeiről és a folyó pénzügyi év adóiról szóló bizonyitványt, amelyet az adóügyi lakhely szerint illetékes adóhivatal állit ki.

c) Bizonyitvány a szülők vagy az egyetemi hallgató és eltartói által élvezett illetményről, vagy nyugdijról, amennyiben ezek köztisztviselők, munkások vagy köznyugdijasok. A bizonyitványt az a vállalat vagy intézmény állitja ki, ahonnan illetményt vagy nyugdijat kapnak.

d) Az illető Kar által kiállitott igazolvány, az egyetemi hallgató vizsgaeredményéről.

e) Bizonyitvány az egyetemi hallgatónak közép- vagy felsőfoku iskolákba járó testvéreiről, amelyet az illető iskola igazgatósága állit ki.

A kérésminta valótlan adatokkal való kiállitása, valamint hamis okmányok bemutatása az egyetemi vagy főiskolai hallgatónak a Kar fegyelmi bizottsága elé utalását vonja maga után.

HOGYAN SZÁMITJÁK KI A TANDIJAT?

Az egyetemi tandijat *pontrendszer alapján állapitják meg.* Ez a pontrendszer nem egyéb, mint az egyetemi vagy főiskolai hallgatók tanulmányi és anyagi helyzetének összesitett ponteredménye.

Az iskolai helyzet pontrendszerét ugy kapjuk meg, ha az illető év letett vizsgáin elért eredményt a következőképpen alakitjuk át:

10-es érdemjegy	egyenlő	0 ponttal.
9-es érdemjegy	egyenlő	60 ponttal.
8-as érdemjegy	egyenlő	120 ponttal.
7-es érdemjegy	egyenlő	180 ponttal.
6-os érdemjegy	egyenlő	240 ponttal.
5-ös érdemjegy	egyenlő	300 ponttal.
4-es érdemjegy	egyenlő	360 ponttal.

és ezeknek a számoknak számtani középarányosát vesszük.

Azoknál a Karoknál, amelyeknél az érdemjegyeket 1—20-ig jelzik, a pontátváltoztatást a következőképpen végzik:

20-as érdemjegy	egyenlő	0 ponttal.
19-es érdemjegy	egyenlő	30 ponttal.
18-as érdemjegy	egyenlő	60 ponttal.
17-es érdemjegy	egyenlő	90 ponttal.
16-os érdemjegy	egyenlő	120 ponttal.
15-ös érdemjegy	egyenlő	180 ponttal.
14-es érdemjegy	egyenlő	150 ponttal.
13-as érdemjegy	egyenlő	210 ponttal.
12-es érdemjegy	egyenlő	240 ponttal.

Azoknak az egyetemi hallgatóknak és főiskolásoknak, akiknek bizonyos számu elmaradt vizsgáik vannak bár, de előlépési feltételeik megvannak, pontjaikat a következőképpen állapitják meg:

a) azoknál a Karoknál, amelyeknél két hátralékos vizsgával is előléphetnek, a tanulmányi helyzet pontjaihoz 120 pontot adnak hozzá két elmaradt vizsgáért és 60 pantot egy elmaradt vizsgáért.

Azoknál a Karoknál, amelyeknél az előlépéshez X számu elmaradt vizsgákat engednek meg, az iskolai helyzet pontjaihoz 60 pontot adnak hozzá azoknak az egyetemi hallgatóknak az esetében, akiknek legfeljebb X/2 elmaradt vizsgájuk van és 120 pontot X/2-től X elmaradt vizsgáig.

Az ismétlő egyetemi hallgatóknak 4 érdemjegyet adnak, vagyis tanulmányi helyzetük 360 pont.

Az első évre beiratkozó egyetemi és főiskolai hallgatók tandiját ugy állapitják meg, hogy a fentebb ismertetett pontrendszerre változtatják át a felvételi vizsga eredményét.

Azok az egyetemi és főiskolai **hallgatók, akiknek szülei, eltartóik, vagy saját maguk évi 1000 lejt meg nem haladó adót fizetnek, a pontoktól eltérőleg, évi 500 lej tandijat fizetnek.**

Ugyancsak évi 500 lej állandó tandijat fizetnek azok, akik a családi terhek levonása után 500 lejnél kevesebb tandijat kéne fizessenek.

A munkás és azoknak a szegénysorsu földmüveseknek gyermekeinél, akiknek két hektár kiterjedésü, elsőosztályu szántóföldjük van, a pont összeredményt a következőképpen kell lejre átváltoztatni:

400 pontig 1 pont egyenlő 3 lej.

400—1000 pontig 1 pont egyenlő 4 lej.

1000 ponttól felfelé 1 pont egyenlő 5 lej.

A 2—7 hektár kiterjedésü elsőosztályu szántófölddel rendelkező földmüvesek gyermekei vagy köztisztviselők fiai esetében a pont összeredményt a következőképpen kell átváltoztatni:

500 pontig 1 pont egyenlő 4 lej, 500—1000 pontig 1 pont egyenlő 5 lej, 1000 ponttól felfelé 1 pont egyenlő 6 lej.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Harcias szellemüket idézve emlékeztek meg Kolozsvárt is a doftanai vértanukról

KOLOZSVÁR. — November 13-án, szombaton Kolozsváron is megünnepelte a FIAP az öt évvel ezelőtt Doftanában elpusztult munkáshareos hősi halottak emlékét.

Az ünnepi gyülésen Mihai Petricin, a kolozsvári FIAP elnöke, Ion Soltutiu, a RMP kolozsmegyei titkára, A. Rosca egyetemi tanár, Veress Pál alpolgármester és Berla Rozália, a FIAP titkárnője elnököltek.

Az ünnepi beszédeket román nyelven Rosca professzor, magyarul Veress Pál tartották meg. Mindkét előadó ecsetelte a reakciós korszak legszörnyübb börtönének: Doftana foglyainak embertelen életét, azét a börtönét, ahol tömegesen pusztitották el a fasiszták a munkásmozgalom harcosait. Ebben a börtönben gyilkolták meg a legjobb antifasiszta és kommunista harcosokat, olyan mbereket, mint Herbák János, vagy Ilie Pintilie. Azonban a munkásegység gondolatát nem pusztithatta el a legvémesebb terror sem. A forradalmi szellem tovább élt a börtönben minden kinzás és brutalitás ellenére olyan harcosok vezetése alatt, mint Gheorghiu-Dej, Vasile Luca, Chivu Stoica, Mogyorós Sándor és mások. A RMP vezetőinek nagy része, akik ma a szocializmust építik, szenvedtek ebben a börtönben. Doftana romjai alatt pedig olyan emberek semmisültek meg, akiknek teste elpusztulhatott, de szellemük él a munkásmozgalomban.

A nagyhatásu beszédek után Toma Alexandru, a Román Nemzeti Szinház müvésze román nyelven, Bartha Gábor, az Állami Magyar szinház tagja magyarul adott elő költeményeket. Majd a Dohánygyár kórusának számai után véget ért az ünnepi megemlékezés.

Iskolafogászati rendelő nyilt az Irisz-telepen

A most végző iskolanővéreket is bekapcsolják a munkába

KOLOZSVÁR. — Orvosi megállapitás szerint a vese- és szivbajban, valamint reumában szenvedők legnagyobb része még gyermekkorukban elromlott, elgennyesedett fogaik miatt kapták a komoly, gyakran tragikusan végződő betegségeket.

Statisztika bizonyitja azt is, hogy az iskoláskorban lévő gyermekek nagyrészének fogai már a legzsengébb korban romlanak, elgennyesednek. A multban azonban kevesen engedhették meg maguknak az állandó fogorvosi kezelést, s ha volt is erre lehetőség — például a Munkásbiztositás révén — a kérdést elhanyagolták, nem vették komolyan. A gyermekek fogait senki sem vizsgálta, egészséges voltukat nem ellenőrizte rendszeresen.

A JÖVŐ GENERÁCIÓ EGÉSZSÉGÉÉRT

Az iskolafogászatok megnyitása ma már nem terv, hanem valóság. Egyelőre két külvárosban lévő iskola mintegy 1100 gyermeke látogatja csoportosan a Romániai Demokrata Nők Szövetségének Irisz-telepi iskolafogászatát. Minden pénteken csoportosan vonulnak a gyermekek a rendelőbe. Az uj iskola s az uj rend szelleme gondoskodik arról, hogy már a legzsengébb korban az iskolásgyermekek fogait rendszeresen vizsgálják és kezeljék. Az egészségügyi szervek, a RDNSz s az uj iskola közös munkával a jövő generáció ó dekében, ezen a nagyon fontos egészségügyi téren is akcióba lépett. Kajántó és Irisz után következnek a többi iskolai fogászati rendelők. A hatalmas arányu kampány, melyet a népegészségügy érdekében inditott a kormány, kézzelfogható eredményeket ad.

Az iskolaorvosok mellett dolgozó jövendőbeli és most végző iskolanővérek lesznek azok, akik elkisérik a gyermekeket a rendelőkbe. Egyik főfelalatuk lesz az iskolafogászati rendelőkbe való csoportok irányitása.

Az uj megvalósitás rendkivüli fontosságát a külvárosban lakó dolgozók örömmel fogadták és kellően értékelik.

(— on.)

Horváth Imre szerzői estje Nagyváradon

NAGYVÁRAD. A nagyváradi „Lumina" szinházban csütörtökön este 8 órai kezdettel rendezik meg a kitünő költő, Horváth Imre szerzői estjét. A müsor tolmácsolásában résztvesz Bárdi Teréz, Pribék Klára, Antal Ilona, Weinstock Éva, Simon György, Gábor József, Mráz József és a „Solidaritatea" (volt „Carmen") szavalókórusa. A müsor a költő válogatott költeményeiből idéz s három megzenésitett versét is magában foglalja.

A szerzői estet érdeme szerint, nagy érdeklődés előzi.

HORVÁTH IMRE VERSEIBŐL:

Föl'be nősz...

„Háboru". Ki ezt kiabálja,
ne félj, nem nagy, (csupán a szája).
„Béke". Csendben te csak ezt mondjad —
s fölébe nősz minden toronynak.

Értékes ajándékot kapott a Szovjetunió

Rubakin, a nagy orosz könyvbarát hatalmas könyvtárát Svájcból Moszkvába szállitották

A moszkvai „Lenin" állami könyvtár több mint 100.000 ritka és rendkivül értékes példányt tartalmazó könyvtárat kapott ajándékba.

Nikoláj Rubakin, a nagy orosz könyvbarát hatalmas magánkönyvtáráról van szó, amit közvetlenül halála előtt, mintegy másfél évvel ezelőtt Laussanneban a Szovjet államnak hagyott örökségül.

Rubakin könyvgyüjteményét a világ egyik legnagyobb magánkönyvtárának tekintik.

A rendkivül értékes könyvgyüjteményt 470 hatalmas ládában szállitották Svájcból Moszkvába. A könyvek között megtalálják Horcen magánkönyvtárát, illegális orosz kiadványokat, amelyeknek legrégibbje 1830-ban jelent meg, a tudomány, müvészet és irodalom kérdéseit felölelő számos értékes munkát, valamint Rubakin müveit is.

Rubakin magánkönyvtárának rendkivüli értékét legjobban jellemzi az, hogy svájci tartózkodása idején Lenin, aki személyesen ismerte Rubakint, gyakran használta ennek a könyvtárnak a könyveit.

Rubakin iró és könyvbarát egész életét a könyveknek szentelte. A cári kormány üldözései elől kénytelen volt Svájcba menekülni, ahol megirta „Oroszország számokban" cimü könyvét, amelyet Lenin gyakran felhasznált cikkeiben.

Azonfelül általánosan ismert Rubakin „Könyvek között" cimü bibliográfiai munkája. A szerző megkisérelte, hogy három kötetben kisebb enciklopédiát állitson össze az országi tudományról és irodalomról. A mü második kiadásának elkészitésénél Lenin is közreműködött „A bolsevizmusról" cimü cikkével.

1914 áprilisában Lenin az „Oktatás" cimü folyóiratban könyvismertetést irt „A könyvek között" cimü munkáról, amit igen nagyra értékelt.

Egyetlen könyvtár sem nélkülözheti Rubakin müvét.

Rubakin legutóbbi könytára tulajdonképpen második könyvtára. Első könyvtárát, mielőtt emigrációba menekült volna, Petrográd városának adományozta, annak a városnak, amelyben lakott.

1919-ben Rubakin biblio-pszihológiai intézetet létesitett, amelyet élete végig vezetett. Rubakin széleskörü levelezést folytatott a szovjet tudományos intézetekkel.

Vizsgára kell jelentkezniök országszerte a Vegyes Szakszervezet tagjainak

KOLOZSVÁR. A Müvészetügyi és Tájékoztatásügyi Minisz érium az Irók, Müvészek és Ujságirók Vegyes Szakszervezetének tagjait felhivja, hogy a mesterségbeli minősités végleges elérésére a szindikátusi tagoknak vizsgát kell tenniük éspedig az összes következő román, magyar és jiddis nyelvü szakok müvészeinek: Dráma, vigjáték, cirkusz, varieté, tánc és balett. A vizsga alól kivételek azok, akik a bukaresti, kolozsvári, iasii, craiovai, vagy temesvári Állami Konzervatóriumot elvégezték.

Egyelőre a bukarestiek vizsgáznak, ahol a vizsgák november hó 20-án kezdődnek. A vidéki vizsgaközpontok helyét és idejét később közlik az érdekeltekkel.

Szoborpályázat a román és szovjet katona fegyverbarátságának a kifejezésére

BUKAREST. A müvészeti és tájékoztatásügyi minisztérium nyilvános szoborpályázatot hirdet a román hadseregnek és a szovjet hadseregnek a Temesvár felszabaditásáért folyó harcokban hozott áldozatossága megörökitésére. A 6 méter magas alapzaton álló négy méter magas szobor a román és a szovjet katona közti fegyverbarátság jelképe lesz.

A pályamü kicsinyitett másá a müvészek 1949 február 12—14. napjain nyujthatják be Temesvárott a polgármesteri hivatalba. A pályadijak összege: I. 120.000 lej. II. 70.000 lej. III. 50.000 lej. A pályázat részletes feltételeit a Hivatalos Lap I. részének november 11-iki 263. száma (9101 oldal) közli.

Ablak

Dr. Ladiszlav Kalina, a csehszlovák állami film par szlovákiai szektorának a müvészeti igazgatója, érdekes nyilatkozatban ismertette a cseh filmgyártás utját 1945-ben, közvetlenül a felszabadulás után, államositották a csehszlovák filmipart. A csehszlovák filmgyártás, mely ugyszólván a semmiből tápászkodott fel, ma a haladó, reálista kultura terjesztésének a tényezője.

Prágában 17 filmstudió van. Ezekben mintegy 2000 ember dolgozik. Pozsonyban most épül filmgyár. Az állami filmvállalatok rendes havi fizetéssel alkalmaznak irókat, kikapcsolják őket minden más munkából és gondoskodnak arról, hogy csak filmszcenárium irásával foglalkozzanak. A csehszlovákiai filmintézetben tizezerkötetes szakkönyvtárban gyüjtik a könyveket, filmszakirodalmat.

A filmintézet keretében könyvkiadóvállalat is létesült. Ez a felszabadulás óta 70 filmszakkönyvet adott ki. Most forditják Balázs Béla „Filmesztétiká"-ját. Tanfolyamokat tartanak operatőrök részére. Az intézet kutató osztálya a filmtechnika terén elért ujitásokat, észszerüsitési lehetőségeket tanulmányozza. A csehszlovák filmipar évente 6—8 filmet gyárt.

Dr. Ladiszlav Kalina nyilatkozata befejezésében elmondta, hogy a közönségnevelő munkát Prágában az igényes Nézők Mozijának az üzembehelyezésével kezdték. A csehszlovák filmipar sokat tanult a szovjet filmgyártástól s fejlesztéséhez is ez ad példaképet.

✽

Ez év őszén nyilt meg a Tadzsik Állami Egyetem, amely a Szovjetunió harmincketted egyeteme. Az egyetem történészeket, nyelvészeket, geológusokat, talajkutatókat, zoológusokat, botanikusokat, fizikusokat, vegyészeket és más szakembereket nevel.

Az uj egyetemnek 260 hallgatója van, akik közül 120 tadzsik és üzbég. A hallgatók közül tizenöten aranyérmmel végezték el a középiskolát és igy felvételi vizsga nélkül lettek az egyetem hallgatói.

A régi, nagymultu egyetemek különféle adományokkal támogatják az uj egyetemet. A moszkvai egyetem 1500 tankönyvet és tudományos munkát, az Üzbég Állami Egyetem laboratóriumi felszerelést, a leningrádi egyetem térképészeti felszerelést adományozott az uj intézetnek, a kazáni egyetem könyvtárat szerelte fel. Általában mindegyik egyetem hozzájárult az uj intézet tudományos munkásságának az elősegitéséhez.

✽

Rendkivül érdekes beszámoló jelent meg nemrégen az Ogonyok cimü legrégibb és rendkivül népszerü szovjet hetilapban. A cikk ismerteti olvasóival folytatott levelezését. 1947-ben 21.600-an irtak levelet az Ogonyoknak. Ez a szám a lap huszonötéves fennállása alatt félmillióra duzzadt, ami jellemzően mutatja a lap rendkivüli népszerüségét. A levelek tartalma a lap különböző. Fiatal bányász, akinek az a vágya, hogy mérnök legyen, tanácsot kér: hogyan érhetné el célját? Surin, egy kollektiv gazdaság vezetője ugy találja, hogy kevés helyet adnak a lapban a gazdasági kérdéseknek s adatokat kér a bolgár és lengyel parasztok életéről a földreformot követő években.

A MNSz megbizásából jogi szótár készül Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának határozata alapján, a központi jogügyi osztály irányitásával három jogi szakértőből álló munkakollektiva jogi szótár összeállitásán dolgozik Kolozsváron. A 10.000 román és latin kifejezésből álló szótár valamennyi kifejezésre dialektikus magyarázattal szolgál.

Az Állami Magyar Szinház és Népopera

közleményei

Harom vigjáték

szerepel e héten a szinház müsorán. Ma, kedden és csütörtökön este a nagysikerü Kanin-vigjáték, az OCSKAVAS NAGYBAN van müsoron, amely már tulhaladta a tizedik előadását. — Szinházunkban jelentős szám, ugyanis a tizedik előadás a mult évadokban is nagy sikert jelentett.

Szerdán este Gogolj pazar kiállitásban és ötletes rendezésben kihozott komédiája, a LEÁNYNÉZŐ van müsoron, amely szintén közeledik a tizedik előadása felé.

A két kitünő vigjátékhoz csatlakozik a hét müsorában Beaumarchais örökértékü, bohózatosan pergő játéka, a FIGARO HÁZASSÁGA, amelyet nem is kell különösképpen méltatni. Az elmult évad második nagy prózai sikere volt a Figaro, amelyet az idén uj rendezésben és részben uj szereposztásban hoz ki a szinház. Öt egymásutánban következő este bérletben tüzte müsorra a szinház a lendületes Beaumarchais-vigjátékot, amely az idén is Mozart hasoncimü operájából és más Mozart-müvekből összeválogatott kiérőzenével, táncbetétekkel, Szakács György szép rokoko diszleteivel kerül felujitásra.

KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ ÉS NÉPOPERA MÜSORA:

Kedden este fél 8 órakor: ÓCSKAVAS NAGYBAN. Bérletszünet. Jegyek sorszáma: 113.

Szerdán este fél 8 órakor: LEÁNYNÉZŐ. Bérletszünet Jegyek sorszáma: 114.

Csütörtökön este fél 8 órakor: ÓCSKAVAS NAGYBAN. Bérletszünet. Jegyek sorszáma: 115.

Pénteken este fél 8 órakor: FIGARÓ HÁZASSÁGA. A bérlet. Jegyek sorszáma: 114.

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

November 17-én, szerdán: LAMMERMOORI LUCIA.

November 19-én, pénteken: BOHÉMÉLET.

November 20-án, szombaton: RIGOLETTO. (Matiné.)

November 21-én, vasárnap: PIQUE DAME.

Mozik müsora:

KOLOZSVÁR:

CAPITOL: *A szinpad mestere.*

FORUM. *Tengeri sasok.*

POPULAR: *Rózsavirágzás.* Kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

SELECT: *Rózsavirágzás.* Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Pénteken, november 19-én szakszervezeti tagoknak 50 százalék kedvezmény.

URÁNIA: *Fehér gorilla.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Folytassátok a győzelemig a harcot!"

A szovjet bányászok testvéri üzenete a sztrájkoló francia bányászokhoz

MOSZKVA. A kuznyecki, uráli és moszkvai szénmedencék kerületi bányászszakszervezeti bizottságai üzenetet küldtek a francia bányászszövetség nemzeti tanácsához, kifejezve a szovjet bányászok testvéri közösségvállalását a sztrájkoló francia bányászokkal, valamint azt a meggyőződésüket, hogy igazságos harcuk győzelemmel ér véget.

„Csodálattal tölt el a monopoltőke ellen vivott bátor harc; a monopoltőke ellen, amely igyekszik növelni hasznát, csökkentve a munkásosztály életszinvonalát. Más országok munkásaival együtt tiltakozunk a rendőri zaklatások és kihivások ellen és kifejezzük határozott meggyőződésünket, hogy a börtönök, golyók, a zaklatások és kihivások nem ingatnak meg ama elhatározásotokban, hogy a győzelemig folytassátok a harcot."

Együttérzésük jeleként a kuznyecki, moszkvai és uráli szénmedencék bányászszakszervezeti bizottságai 172.000 rubelt (francia pénzben 10 millió frankot) küldtek a francia bányászoknak, a sztrájkolók családjának megsegitésére.

Sulyos helyzetbe került az USA tengeri kereskedelme

NEWYORK — Az USA atlanti kikötői dokkmunkásainak sztrájkja az *Egyesült Államok tengeri kereskedelmét sulyos helyzetbe* juttatta. Az a lehetőség, hogy a munkaadókkal megegyezést lehessen kötni, *igen távolinak tünik.*

Az amerikai vasuttársaságok a kivitelre szánt áruk szállitását *ujabb négy kikötő felé állitották be.*

Vasárnap már *kétszáz hájó vesztegelt a* dokkmunkássztrájk következtében az amerikai kikötőkben.

AZ ALBÁN KOMMUNISTA PÁRT HARCA AZ ALBÁN NÉP FELEMELKEDÉSÉÉRT

TIRÁNA — Az albán távirati iroda beszámol az *Albán Kommunista Párt első kongresszusáról,* amelyen *Enver Hoxha,* a párt főtitkára részletesen beszámolt a Központi Bizottság jelentésében az albán nép történelmi harcáról, függetlensége kivivásáért. *Kiemelte a Szovjetunió harcának döntő jelentőségét a fasiszta megszállók ellen* és rámutatott arra, hogy *ez teremtette meg a feltételeket az Albán Kommunista Párt megalakitására.* A népi hatalom megerösitéséért folytatott munkában a fasiszta maradványok gyökeres eltávolitásával, az állami gazdasági szektor megerősitésével és a gazdasági helyzet megjavitásával *a tömegek életfeltételei érezhetően megváltoztak.* Ugyanakkor az angol-amerikai imperialisták kisérletei, hogy visszaállitsák a burzsoá rendszert, *kudarcot vallottak.*

A népi hatalom megerősitéséért vivott harcában az Albán Kommunista Párt nagy *segitséget kapott a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának határozatában, mely hozzá segitette, hogy komoly hibákat fedezzen fel a párt tevékenységében, melynek okai Tito nacionalista csoportjának közvetlen hatásában, valamint Corchi és Pandi Kristo terrorakciójában keresendő.*

A jelentés után felolvasták az Albán Kommunista Párt táviratát a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjához.

A KINAI NÉPHADSEREG UJABB GYŐZELMEI NANKING ELŐTT

NANKING — A Rador jelenti, hogy *Szhu-Csaunál,* mely *Nanking védelmének kulcspontja, a Kuomintang-csapatok helyzete kritikussá vált, miután a népi hadsereg csapatai körülzárták a várost.*

Az amerikai repülőgépeket a városból elmenekült érkezett menekültek elbeszélése szerint a *Kuomintang-csapatok lépten-nyomon fegyelmeze lenségről tesznek tanuságot,* a csapatok fegyelme teljesen meglazult.

A várostól 72 kilométerre lévő Yad-Ven-nél a kinai néphadsereg csapatai egyre szorosabbra vonják a gyürüt a Kuomintang körülzárt hadseregcsoportja köré. A kinai néphadsereg rádióállomása közölte, hogy

Hszu-Csautól 60 km-re délkeletre szétzuzták a 63. Kuomintang-hadtestet. Mint a Reuter-iroda jelenti, a Kuomintang-csapatok megkezdték Pao-Ting Hope tartomány fővárosának kiürítését. Pao-Ting a legfontosabb stratégiai pont a pekingi térség felé.

A kinai néphadsereg csapatai Tiuan, Shensi tartomány fővárosa, valamint Kweisui közép-mongoliai város felé törnek előre.

Mint az Associated Press jelentése közli,

a kinai néphadsereg egységei már tulhaladtak Hszu-Csaun és Nanking felé közelednek. Pénteken a Kuomintang 55. és 68. hadteste is letette a fegyvert.

Mint az AFP-hirügynökség tudósitója irja:

Csank-Káj-Sek időt szeretne nyerni, remélve, hogy ezzel helyreállithatja az amerikaiak megrendült bizalmát és ujabb segitséget kaphat. A jelentés szerint a Kuomintang hadvezetősége további területeket akar feladni és szükség esetén a Jang-Cse folyóig szándékszik visszavonulni. Ez azt jelentené, hogy feladják Nankingot.

A Daily Telegraph cimü lap washingtoni levelezője szerint, az ottani jólértesült körök ugy látják, hogy a Kuomintang-csapatok legfeljebb háromheti késedelmet okozhatnak a néphadsereg előnyomulásában. Külföldi diplomaták ugy tudják,

hogy Csang-Káj-Sek Nankingból nemsokára délre helyezi át székhelyét, valószinüleg Kantonba.

Csufos kudarcot vallott

a monarcho-fasiszta megbizott a menekült görög gyermekek kérdésében

PÁRIS. — A Rador beszámol arról, hogy az ENSz politikai bizottsága november 11-én késő éjszakáig tárgyalta a Bulgáriába, Albániába, Jugoszláviába és más országokba szüleik beleegyezésével elmenekitett görög gyermekek kérdését.

A görög hazafiak, hogy kimentsék gyermekeiket a hadiövezetből, elmenekitették őket Albániába, Bulgáriába, Jugoszláviába, Csehszlovákiába és más országokba, ahol ezek a gyermekek otthonra találtak. A görög gyermekek itt igen jó gondozásban részesültek, jól táplálják és öltöztetik őket, gondoskodva anyanyelvükön való nevelésükről. Ennek ellenére az athéni reakciós kormány, mely nem riad vissza a görög demokraták elleni harcban semmiféle terroreszköztől, vagy rágalomtól, azt a hamis hirt terjeszti, hogy a gyermekeket erőszakkal távolitották el Görögországból, szüleik akarata ellenére. Az ugynevezett Balkán Bizottság alátámasztja ezt az aljas rágalmat.

E cél érdekében, amikor a politikai bizottság tárgyalta a nyugati hatalmak javaslatát a görög kérdésben, a görög küldöttség módositó javaslatot terjesztett elő, arra kérve az Egyesült Nemzetek Szervezetét, forduljon valamennyi tagállamához és a többi államokhoz, melyek területén menekült görög gyermekek vannak, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket e gyermekek mielőbbi hazaszállitása érdekében.

Az angol-amerikai többség ellenére a görög monarcho-fasiszta megbizott javaslata szégyenletes kudarcot vallott a politikai bizottságban. A Szovjetunió és a népi demokráciák megbizottai leleplezték a görög „módositó javaslat" provokációs jellegét. Kimutatták a görög monarcho-fasiszta kitalálások hamis voltát, valamint azt, hogy az ugynevezett Balkán Bizottság egyetlen bizonyitékot sem tudott felhozni amellett, hogy a gyermekeket szüleik beleegyezése nélkül távolitották volna el Görögországból.

Az angol-amerikai többség egyes képviselői az alábbi módositást igyekeztek belevinni a határozatba: a gyermekeket nemcsak szüleik, hanem gyámjaik kivánságára is hazaküldendők. Egyes kiküldöttek azonban rámutattak arra, hogy a gyám kifejezést törölni kell a határozatból, az athéni kormány ugyanis kihasználhatja ezt, mintán a gyámokat az athéni kormány törvényszékei nevezik ki és ezeket az általa kinevezett gyámokat politikai célra használhatja fel. Éppen ez a magyarázata annak, hogy a görög kiküldött ragaszkodott ahhoz, hogy a határozat szövege változatlan maradjon. Végülis azonban a politikai bizottság a gyámokra vonatkozó pontot törölte s az ausztráliai megbizott javaslatát fogadták el, hogy a görög gyermekeket csak abban az esetben szállitsák haza, ha szüleik, vagy ezek hiányában legközelebbi rokonaik ugy kivánják.

Ezután a bizottság egyhangulag ugy határozott, hogy elfogalja a belga javaslat két utolsó pontja helyett a szovjet javaslatot, mely arra vonatkozik, kiket kell megbizni e határozat végrehajtásával.

A szovjet javaslat értelmében az illető államok Vörös Kereszt szervezetei kell megtegyék a görög gyermekekre vonatkozó ENSz-határozat végrehajtását. Az ENSz főtitkárat bizták meg azzal, hogy kérje fel a Nemzetközi Vörös Keresztet és a Vöröskereszt Szövetség Ligáját, hogy e kérdésben lépjen érintkezésbe az illetékes Vörös Kereszt szervezetekkel.

Ezzel véget ért a görög gyermekek kérdésének vitája, mégpedig a görög küldöttség teljes kudarcával, amely a görög gyermekek kérdését az angol-amerikai blokk provokativ politikai céljaira akarta felhasználni.

A Szovjetunió békére készülődik

— mondotta Visinszkij az ENSz lefegyverzési vitájában

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PÁRIS. (Rador.) Az ENSz politikai bizottsága november 11-én tárgyalta a Szovjetunió az **atomfegyver betiltására, a haderők csökkentésére és a nemzetközi ellenőrző szerv létesitésére irányuló javaslatát.** Ugyanezen az ülésen foglalkozott a bizottság a belga javaslattal is. A két javaslat vitája során **Visinszkij** szovjet fődelegátus nagy beszédet mondott, melyet kivonatosan a TASS-iroda alapján az alábiakban közöljük:

Beszéde kezdetén a szovjet fődelegátus a belga javaslatot birálta, hangsulyozva, hogy a szovjet küldöttség elfogadhatatlannak tartja a belga javaslatot, mert az nem tartalmaz semmilyen konkrétumot az atomfegyver betiltásával, a fegyveres erők csökkentésével és a nemzetközi ellenőrző szerv létesitésével kapcsolatban és igy ellentétben áll a közgyülés erre vonatkozó határozatával is.

Az atombomba pusztitó fegyver — mondotta Visinszkij, — amely tömegszerencsétlenséget zudithat a világra. Éppen ezért szükséges elvben elfogadni és gyakorlatba átültetni az atombomba eltiltására vonatkozó javaslatot és a hadsereg, valamint a fegyverzet csökkentését.

A szovjet fődelegátus ezután részletesen ismertette, miként buzzákhalasztják az Egyesült Államok és Nagybritannia képviselői az atomfegyver eltiltására és a leszerelésre vonatkozó javaslatok megszavazását, majd rámutatott arra, hogy az elmult harminc hónap alatt az atombizottság nemhogy kedvezően elintézte volna a kérdést, ellenkezőleg, még jobban eltávolodott a kérdés megoldásától.

Az Egyesült Államok fegyverkezési versenyéről szólva, Visinszkij a következőket mondotta:

Senki sem fogja elhinni, hogy az Egyesült Államok ezt a hatalmasméretü fegyverkezést és az atombomba bálványozását „önvédelemből" teszi, azért, hogy megerősitse a kollektiv biztonságot. Senki sem hiszi el az angolok és amerikaiak szóvirágait a nemzetközi biztonságról és az önvédelemről, miközben az Egyesült Államok és Nagybritannia vezetői nyiltan ujabb háborus terveket szőnek. Senki sem hisz ezeknek az államoknak a békeakaratában, amikor ezek makacsul visszautasitják a szovjet békejavaslatokat, az atomfegyverek eltiltását és a leszerelésre vonatkozó javaslatokat.

A belga javaslatra visszatérve, Visinszkij megállapitotta, hogy e javaslat nem más, mint misztifikáció, mely az imperialisták érdekeit tartja szem előtt.

A világ békeszerető népei — mondotta a továbbiakban — az atomfegyver eltiltását követelik. A mi kötelességünk teljesiteni az emberiség óhaját és ezzel óriási szolgálatot teszünk a béke ügyének és kiküszöböljük a legrettenetesebb romboló fegyvert.

Az egyes országok fegyverkezési költségeiről beszélve Visinszkij hangsulyozta, hogy miközben a Szovjetunió állandóan csökkenti fegyverkezését,

az Egyesült Államok költségvetésének 36,1 százalékát teszi ki a fegyverkezési költség és ezt még emelni akarják, ugyanakkor a Szovjetunióban ez a költségvetés 17 százalékát teszi ki, 83 százalékot pedig a nemzetgazdaság és kulturintézmények fejlesztésére forditják. Az összehasonlitásból kitünik, hogy a Szovjetunió békére készülődik, nem pedig más országok megtámadására.

E következetes békepolitikát tükrözi a Szovjetunió javaslata az atomfegyver betiltására, a haderők és hadfelszerelések csökkentésére, valamint a nemzetközi hatékony ellenőrző szerv létesitésére.

A szovjet küldöttségnek az a meggyőződése — mondotta Visinszkij —, hogy e javaslatok elfogadása lenne az első lépés az általános leszerelés megvalósitásához.

Az angol—amerikai blokk a fegyverkezés fokozására törekszik

Az angolszász csatlósok mesterkedéseiről szólva Visinszkij hangoztatta: a szovjet javaslat nem volt inyére azoknak a kiküldötteknek, *akiknek kormányai nem a fegyverkezés korlátozására, hanem annak fokozására törekszenek.* Ezek a kiküldöttek már kezdettől fogva rosszakaratta fogadták a szovjet javaslatokat, de nem volt bátorságuk, hogy nyiltan szembehelyezkedjenek velük. Arról szónokoltak e kiküldöttek, hogy egyetértenek a szovjet javaslatokkal, de mindenféle kétkedésüknek adtak kifejezést a szovjet javaslatok gyakorlati megvalósitását illetőleg. A szovjet fődelegátus idézte ezzel kapcsolatban a francia kiküldöttnek azt az érvelését, hogy

a javaslat nem valósitható meg, „mert nem ismeretesek a nagyhatalmak hadseregére és fegyverkezésére vonatkozó adatok", majd kimutatta, hogy ezek az állitások nem felelnek meg a valóságnak, mert a szovjet küldöttség javaslatában azt inditványozta, hogy a Biztonsági Tanácsban állandó tagokként működő öt nagyhatalom a nemzetközi szerv rendelkezésre bocsájtja hadseregének létszámára és hadfelszerelésére vonatkozó összes adatait.

Visinszkij ezután visszautasitotta Salvador kiküldöttjének állitását, aki azt hangoztatta, hogy a jelenlegi „nemzetközi légkör" nem teszi lehetővé a nagyhatalmak fegyverkezésének csökkentését. Ezzel kapcsolatban a szovjet fődelegátus rámutatott arra, hogy

éppen az angolszászok mesterkedései, nem pedig a Szovjetunió magatartása következtében rosszabbodott a nemzetközi helyzet.

A berlini kérdéssel kapcsolatban Visinszkij megemlitette, hogy a Szovjetunió ebben az ügyben mindent elkövet a megegyezés érdekében, mely létre is jött, de a nyugati hatalmak felrugták azt.

A berlini és a német kérdéssel kapcsolatban Visinszkij emlékeztette a megbizottakat, hogy

1947 novemberében Molotov külügyminiszter tervezetet nyujtott be a Németországgal megkötendő békére vonatkozólag. Ezt a javaslatot azonban az Egyesült Államok és Nagybritannia elutasitották. Most pedig egy év multa — mondotta a szovjet fődelegátus — azzal jönnek nyavaszek a kiküldöttek, hogy miért nem tettünk egyetlenegy lépést sem a német békeszerződés megkötése érdekében? Ugyanakkor azonban a nyugati hatalmak visszautasitották a szovjet javaslatot és elzárkóztak minden megoldás lehetőségétől

Miután rámutatott arra, hogy a fegyveres erők csökkentésére irányuló szovjet javaslat elfogadását is a legkülönbözőbb kifogásokkal akarják megakadályozni, a szovjet fődelegátus visszautasitotta Mac Neil, angol kiküldött állitásait a vétójoggal kapcsolatban.

Visinszkij a következő szavakkal zárta nagyhatású beszédét:

Az igazság az, hogy az Egyesült Államok és Nagybritannia vezetői nem akarják csökkenteni fegyveres erejüket, hanem éppen ellenkezőleg, állandóan fegyverkeznek és a leszerelés lehetőségét is el akarják vágni azért, hogy megvalósithassák azokat a terveiket, melyek nem egyeznek az Egyesült Nemzetek céljaival és elveivel. Nem kétséges azonban, hogy a népek békeszeretete és a nemzetközi együttműködés vágya győzni fog a reakciós támadó erőkkel szemben.

Premier a CAPITOL mozgóban

„A szinpad mestere"

Különleges témáju zenés, táncos film, mely bepillantást nyujt a szinházi világ kulissza titkaiba. Főszereplők a Szovjetunió legnevesebb filmszineszei

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. sz.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla 40.625.

A MNSz KOLOZSVÁRI SZERVEZETE felhívja tagjai figyelmét, hogy a szervezet vezetősége a hátralékos és folyó tagdíjak beszedésére a közeljövőben széleskörű pénzügyi kampányt indít be. Kéri tagjait, hogy a szervezet iránti pénzügyi kötelezettségüket demokratikus öntudattal teljesítsék és a lehető legrövidebb időn belül szervezetünk utcafelelősein, pénzbeszedőin keresztül, vagy Molotov-utca 16. szám alatti székházunkban hátralékos tagdíjaikat egyenlítsék ki, annál is inkább, mert szervezeti szabályzatunk értelmében vezetőségünk a tagdíjfizetési kötelezettségüket elhanyagolókat szervezetünk tagjai sorából törölni fogja. Ennek elkerülése érdekében kérjük cselekvő tagjainkat, hogy felhívásunk jelentőségét kiértékelve, jelentőségteljes komoly munkájukkal járuljanak hozzá ahhoz, hogy tagjaink közösségi és saját érdeküket figyelembevéve, kötelezettségüknek eleget tegyenek.

A MAROSVÁSÁRHELYI NAPKÖZI OTTHONOK GYERMEKEI versenyben állottak november 7 tiszteletére. A napközi otthonokban ellátott gyermekek lelkesen versenyeztek egymással, mert előttük lebeg a Szovjetunió fiainak nagyszerű példája.

BŐSÉGES RIZSTERMÉS VOLT AZ IDÉN MAGYARORSZÁGON, amint a Budapesti Szabadság jelenti. Az első 100 vagon rizs már piacra került.

A TEMESVÁRI MÉRNÖKI HIVATAL utépítési tervének megvalósításában a fősulyt a külvárosokra helyezi. Ennek keretében a városon kívül fekvő Romitex gyár munkásai részére tesz járhatóvá mintegy két és félkilométer hosszu utat.

100 VILLAMOS KÖZPONTOT SZERELNEK FEL a Szovjetunióban az ötéves terv keretében. Kemerovo tartomány kolhozaiban, melyek 185 kolhoz, 4 szovhoz, valamint gép- és traktorállomás villamosítását teszik lehetővé.

HATALMAS GÉPKOCSIGYÁR ÉPÜL NYEPROPETROSZBAN. A gyár még nem készült el, de a moszkvai vasipari intézet máris megnyitotta esti tanfolyamait. Eddig 500 ifjumunkás jelentkezett a tanfolyamra.

BÖRT REJTEGETETT Cristea Paul fugyivásárhelyi mészáros. A biróság 30 ezer lejre büntette.

54.000 ELŐFIZETŐJE VAN a telefontársaságnak a fővárosban. A telefon működési zavarok száma 4 százalékról 1.8 százalékra csökkent.

A NAGYVÁRADI MNSz KÉT CSOPORTJA ÖNKÉNTES MUNKÁRA VONULT KI a Szabadsághid, illetve a Gillányi-uti iskola építési munkálataihoz. A vezetőség önkéntes munkaprogramjába felvette díszfák ültetését is.

A NAGYVÁRADI HEGYI KERÜLET MNSz SZÍNJÁTSZÓ CSOPORTJA nagysikerű műsoros estet rendezett. A műsor keretében nagy tetszést aratott két egyjelvonásos, szavalatok, ének- és táncszámok. Különösen Mannsberger Márta és Horváth Anikó táncszámai tűntek ki a sikerült műsorban.

A BORPATAKI BÁNYAÜZEM NÉGY MUNKÁSA — Szabó János, Petruska Gheorghe, Brindan Vasile és Bat Mihai, november 6-áról 7-ére virradólag egy teljes műszakot dolgoztak le önkéntes munkával.

HAT HÓNAPI BÖRTÖNBÜNTETÉSRE és 20 ezer lej pénzbirságra itélte a nagyváradi népbiróság Gyémánt Elek helybeli földbirtokost. A vádlott nem fizette ki béresei járandóságait, sőt arra biztatta őket, hogy ne szolgáltassák be buzájukat, hanem ott, titokban csépeljék ki.

* KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS. Mindazoknak, akik drága uramnak, Medgyesi Józsefnek temetésén megjelentek, virággal, vigasztaló szavakkal, valamint részvétlátogatással mélységes fájdalmamat enyíteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet. Özv. Medgyesi Józsefné családjával.

MÉLTÓAN ÜNNEPELTE MEG Szilágypér a szocialista forradalom évfordulóját. Már reggel kürtök harsogása és a népzenészek hangversenye ébresztette fel a falunak napra a község lakosságát. Délután a falu népe a kulturházba sietett, ahol méltó beszédek vázolták a nap jelentőségét. Ezután műsor következett, melynek során különösen az ifjuság énekkar aratott nagy tetszést indulóival.

GYAPJUSÁLAT TALÁLTAT A KOLOZSVÁRI UTCÁN. Igazolt tulajdonosa átveheti a központi rendőrségen délelőtt 9—12 óra között.

Hazánk legkorszerűbb gyermekmenhelyét épitik fel Nagyváradon

NAGYVÁRAD — A letünt rendszer egyik legkirivóbb, legembertelenebb társadalmi lehetetlensége volt többek között az is, hogy számkivetette a törvénytelen gyermekeket. Ennek a népellenes, gonosz állapotnak véget vetett a Román Népköztársaság Alkotmánya, melynek egyik pontja társadalmi szempontból törvényesiti ezeket a számkivetett gyermekeket és biztositja számukra tehetségük és rátermettségük szerint a teljes egyenjogusságot.

Az irott betük gyakorlati megvalósulása öltött most testet Nagyváradon azzal az impozáns épülettel, amely meleg és barátságos Otthona lesz az apátlan-anyátlan gyermekeknek.

Kilencvenöt szoba, játszótermek, fürdők...

Harry Lajos, a tervező főmérnök kalauzol bennünket a már rövidesen tető alá kerülő épületben. Megtudjuk, hogy augusztusban kezdték az építkezéseket s ezeknek során *3500 önkéntes munkaórával* vettek részt a helyi üzemek dolgozói. A bombasérült és teljesen használhatatlanná vált épületet alapzattól-tetőig ujjáépitik. *Kilencvenöt szoba, játszótermek, hálószobák, nappaliszobák, külön termek az anyák részére és központi fűtőberendezések teszik teljessé a legmodernebbül felszerelt Gyermekmenhely hatalmas épületét.*

Az emeleti szárnyon *csak a csecsemők nyernek elhelyezést.* A külön ágyakat paraván választja el egymástól és *minden hálóteremben csempézett gyermekfürdőkádat szerelnek be,* tussolóval ellátva.

A földszinten 1—3 éves koru apróságokat helyeznek el. Ezen a szárnyon külső és belső betegek számára *három orvosi rendelőt* rendeznek be. Itt lesznek elkülönitve az adminisztrációs épületek és fertőző betegek kórtermei.

A gyönyörüen parkirozott, nagy kiterjedésü udvar egyik részében különböző felszereléssel gyermekjátszóteret létesitenek.

Fönt az emelet befásitott területre tekintő szárnyán *két,* 120 *négyzetméteres napozóterrasz* épitenek a bentlakók részére. Az egyik emeleti szárnyon még további *12 szobát rendeznek be társalgó és könyvtár számára.* Betekintettünk a hatalmas gépházba is. A központi fütés és a kazánház modern tervelt *Lőrincz* Artur főmérnök, a Közüzemek igazgatója készitette. Megtudjuk, hogy az építkezési költségek összegét, az egészségügyi kormányzat és a gyermekvédelmi ügyosztály folyósitotta. Az építkezéseket vezető mérnök közölte velünk, hogy *december 15-ére teljesen készen átadják hivatásának* a Román Népköztársaság legmodernebb Gyermekmenhelyét.

JÁKÓ ELEMÉR

Kolozsvári feketézők ellen indult eljárás

KOLOZSVÁR. — Branares Vasile helybeli Jókai-utca 17 szám alatti kereskedő feketevágásból származó hust árusitott. Tekintve, hogy szabotázscselekmény áll fent, az ügyet áttették az ügyészségre.

Moldovan Mária, Pálfalvi József, Kelemen József és Ötvös Zsuzsa kolozsvári lakosok engedély nélkül lisztet árusitottak a fekete piacon. Szintén a szabotázsbiróság elé kerülnek.

Hatvan kiló zsirt találtak Kovács Károly Apaffi-utcai lakásán. Tekintve, hogy a zsir eredetét igazolni nem tudta, eljárást inditottak ellene.

Hasonló sorsra jutott Kovács Lia is, aki különböző fogászati cikkeket árusitott.

Kaba György Egyetem-utcai vendéglős feketén árusitott husért, Farkas József és Herz Matild szintén Egyetem-utcai kereskedők feketén szerzett husból készült felvágott árusításáért, Blazsek András Grigorescu-utca 73 szám alatti lakos pedig azért, mert különféle rövidáru cikkeket árusitott számla nélkül, kerültek eljárás alá. Voda Sándor, Török Jenő és Borsa Pál kolozsvári lakosok ugyancsak feketén vágott állat husával kereskedtek.

Zádor Zsuzsánna, Cristian Ilie és Swimer György kolozsvári lakosokat a gazdasági rendőrség éppen akkor tartóztatta le, amikor pontáru könyvekkel kereskedtek. Ügyük szabotázsbiróság elé került.

Világosság sport

24 nagyváradi sportoló kitüntetése

NAGYVÁRAD. — A helyi Népsport Szervezet tegnap összeállitotta a legjobb nagyváradi sportolók névsorát, akik az egyes sportágakban ezévben a legnagyobb sikerrel szerepeltek. Ezek a következők:

Atlétika: Kiss László és Lassel Margit. Labdarugás: Zilahi László. Uszás: Bereczky Sándor és Papp Márta. Röplabda: Ovidiu Ilona és Delly Paraschiva. Kosárlabda: Hotya Jenő és Kiss Rozálla. Tenisz: Páll István és Liszkai Margit. Vivás: Szántay János. Kerékpár: Nagy Gyula. Motorkerékpár. dr. Ridy Béla. Vizilabda: Szántay János. Asztali tenisz: Bereczky Sándor. Teke: Hegyessy Lajos. Ökölvivás: Konrád Ferenc. Birkózás: Tőzsér József. Korcsolya: Vigh Gyula. Jégkorong: Szokol Róbert. Sakk: Karácsonyi József. Turisztika: Tóth Ferenc. Si: Ovidiu Ilona.

A fenti sportolók az országos bajnokságokon és a nemzetközi versenyeken is nagy sikerrel szerepeltek.

A kolozsvári OSP felhivása

A kolozsvári Népsport Szervezet felhivja mindazon sportolókat, akik résztvettek az OSP által rendezett káderiskolán, hogy november 16-án, kedden este 7 órakor a Textila Szakszervezet Szabadság-tér 29. sz. alatti helyiségében tartandó ülésen jelenjenek meg.

Szerdán este 7 órakor, ugyancsak a Textila Szakszervezetben az OSP kerületi és egyesületi vezetőségi tagok alapaktiva ülését tartják meg.

Ujjászervezték a kolozsvári OSP-t

KOLOZSVÁR. — Az elmult napokban nagy változás történt a kolozsvári sportéletben. A Népsport Szervezet élére uj emberek kerültek. Valamennyien mind munkásemberek, akik jól ismerik a szakszervezeti munkássport követeményeit.

Az OSP uj vezetői a következők: Titkár: *Popa Mihail.* Sajtó- és propaganda főnök: *Radu Joan.* Adminisztrációs vezető: *Corpodean Vasile.* Szervező felelős: *Pajer Imre.* Szakszervezeti felelős: *Sfarlea Vasile.* Technikai felelős: *Bartha Albert.* Testnevelési felelős: *dr. Chetianu Onoriu.*

A végrehajtóbizottság tagjai: Ariesanu Joan, dr. Győri Endre, Hajós István, dr. Russu Gabriel, Kauffmann, Csernei, Filimon, Kecskés, Florea, Triff, Pintea Ioan, Fisch Rezső, Nicolau őrnagy, Turcu hadnagy, dr. Nana Aurel, Nagy Sándor, Kiss Dénes, Orbán Sándor, Comanaru Joan és Kovács József.

TURISZTIKA

A VASAS SZAKSZERVEZET turisztikai szakosztálya a Népi Turisztikai Egyesülettel, november 20-án kirándulást rendez Nagyvárad, Félixfürdőre és Püspökfürdőre. Indulás vonattal szombaton délben 1 órakor. Elszállásolás Nagyváradon. Szombaton este színházlátogatás. Indulás Félix, vagy Püspökfürdőre vasárnap reggel. Vasárnap délután sportünnepély Nagyváradon, este színházlátogatás. Visszatérés vasárnap éjjel.

Részvételi díj 650 lej. Elszállásolás nélkül 520 lej. Jelentkezni lehet legkésőbb csütörtök délig a Vasas Szakszervezet turisztikai szakosztályánál, Fejedelem-utcai 17. sz. alatt. (Telefon: 12—39) vagy a Népi Turisztikai Egyesület titkárságánál, Jókai-utca 2., II. emelet.

A KKASE asztali teniszezők sikere a RNK kupa küzdelmeiben

KOLOZSVÁR. — A volt unitárius kollégium tornatermében nagy érdeklődés mellett bonyolitották le vasárnap a RNK egyéni asztali tenisz kupa küzdelmeit, melyen 12 kolozsvári szakszervezeti csapat közel 100 versenyzője vett részt.

A férfi egyes döntőjében Paneth (KKASE) 3:0 arányban, veszteség nélkül nyerte meg összes mérkőzéseit. 2. Magyar (KKASE). 3. Reiter (KKASE) és Giurgu (CFR).

A női egyes döntőjében Kolozsvári Sári (KKASE) került ki győztesként. 2. Kalmár Magda (Vasas). 3. Joanicsek (Vasas) és Szekernyés (Dermata).

Mindkét versenyszámban az első négy-négy helyezett képviseli Kolozsvár szinelt a decemberben megrendezendő bukaresti országos döntőben.

Iparosok! Kereskedők! Figyelmébe!

Összeirási kérdőivek szakszerű kitöltését vállalom

Kolozsvár, Jókai-utca 12
II. emelet, 13 ajtó

Olvasd, terjeszd, támogasd a „Világosság"-ot

A MNSz HIREI

Kolozsvár

November 16-án, kedden este 7 órakor a II. kerület szervezői gyülése az Andrei Muresanu-utca 9 szám alatti székházban.

Este 7 órakor az V. kerület szervezői gyülése a Türr István-utca 30 szám alatti székházban.

November 17-én, szerdán este 7 órakor a VI. kerület szervezői gyülése a Templom-utca 2. szám alatti kulturházban.

Este 7 órakor az I. kerület taggyülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 6 órakor az Irisz-tagozat szervezői gyülése a Máramaros-utca 187. szám alatti székházban.

November 18-án, csütörtökön este 7 órakor a III. kerület szervezői gyülése a Böszörményi-utca 12—14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor a IV. kerület szervezői gyülése a Hidelvei Református Egyházközség Horea-ut 53. szám alatti nagytermében.

Nagyvárad

Minden hétfőn és csütörtökön este 7 órakor a városi dalárda próbái.

November 16-án, kedden este 6 órakor díjtalan könyvelési tanfolyam az ujvárosi kerületben.

Este 7 órakor az ujvárosi kerület összbizottsági ülése.

Este 7 órakor az olaszi kerület összbizottsági ülése.

Este 7 órakor a veleneei kerület összbizottsági ülése.

Este 7 órakor a kommendánsréti kerület összbizottsági ülése.

November 17-én, szerdán este 7 órakor az olaszi kerületben utcafelelősök értekezlete.

Este 7 órakor a veleneei kerületben szemináriumi előadás.

November 18-án, csütörtökön a Visinszkij-utca 27. szám alatti székházban: *Este 6 órakor* jogügyi bizottsági ülés: este 7 órakor szemináriumi előadás. — Minden hétfőn és csütörtökön este 7 órakor a városi dalárda próbái.

Az ujvárosi kerületben: *Este 6 órakor* díjtalan könyvelési tanfolyam.

… az eredményekre legyünk büszkék,
tanuljunk a hibákból is!

A kolozsvári Viktoria és a Heliosz kötődék verseny-eredményei és tanulságai

KOLOZSVÁR — Versenybizottsági jegyzőkönyv fekszik az asztalon. A „Viktoria" és a „Helios" kötődék november 7-i versenyeredménye. A verseny lezárult, de az elsőbbség kérdése nem dőlt el, habár a számok minden kétséget kizáróan a Viktoriának itélik a pálmát.

Nézzük az eredményeket. *A Viktoria kötőde 85 százalékkal emelte a termelést.* Augusztus hónapot vették alapul, de a szabadságolások miatt a termelés akkor csökkent és ezért a munkásság kezdeményezésére áprilist vették figyelembe, amely hónapban a termelés magasabb volt. A Viktoria munkásai *47 százalékkal fokozták a munka termelékenységét.* A termelési költségek megtakaritásánál *12 százalékos eredmény mutatkozott.* Az üzem- és nyersanyag megtakaritásának csökkentését a verseny megszervezéskor nem vállal a a munkásság, mert azt a jelenlegi körülmények mellett nem lehetett jobban csökkenteni. A hulladékcsökkentésnél viszont 3 százalékos eredmény mutatkozott. A verseny alatt 49.251 munkapercből mindössze 150 perc késés volt.

A „Helios" munkásai ezzel szemben *37 százalékkal emelték a termelést és 30 százalékkal fokozták a munka termelékenységét.* A termelési költségek csökkentésénél 3·6 százalékos eredményt értek el. Az üzemi nyersanyagnál 11.5 százalékban takarékoskodtak. A hulladékcsökkentésnél 8 százalékos eredmény mutatkozott. Nem lehetett pontosan megállapitani a késéseket, mert amig szeptember hónapban javulás mutatkozott, addig az októberi késések nyilvántartás hiánya miatt nem voltak kiszámithatók. Szervezési hiányosságnak tudható be ez a Helios részéről. 50 százalékon tartották a minőséget a versenyjegyzőkönyv szerint.

— Bürokratikusan fektettük le a tervet a verseny megszervezésekor — vallja be egészséges önkritikával *Zádor Rudolf*, a Viktoria kötőde termelési felelőse —, *de a decemberi verseny feltételeinek kitüzésekor minden egyes munkást megkérdezünk, hogy milyen teljesitményre vállalkozik.*

KILENC ÉLMUNKÁS...

— Igy is szép eredményt mutattak fel a munkások — csatlakozik oda *Marosi* Béláné. — *Jakab* Mária 71, *Fülöp* Mária 69, *Péterfi* Rozália 68, *Páll* Ignácz 66. *Drágos* Rozália 52, *Manu* Teréz 49, *Gagyi* Julia 48. *Jakab* Istvánné 47 és *Papányi* Ilona 47 százalékos többtermeléssel mutatták meg képességeiket. Mind jobban és jobban fokozódott a munka üteme a verseny vége felé.

A számok a Viktoriának itélik az elsőbbséget, de a Helios munkásai kifogást emeltek és az eredmények ujbóli kiszámitását javasolják.

— A vállalt mennyiségen alul maradt a szeptemberi termelésünk — tájékoztat a Helios üzemi bizottságának egyik tagja. — Nem rendelkeztünk elegendő nyeranyaggal. Októberben azonban jelentősen felugrott a termelési grafikon. Több nyersanyag volt.

A ROSSZ SZERVEZÉS EREDMÉNYE...

— Nehézségek állottak elő a hulladékcsökkentés megállapitásánál — folytatja. — Nem tudunk közös alapot találni a hulladékcsökkentés kiszámitására.

A tényleges helyzet az, hogy a hulladék aránylag egyforma mértékben mutatkozik mindkét üzemnél. A Heliosnál valamivel több a hulladék s ennek a csökkentése aránylagosan nagyobb mértékben mutatkozott, mint a Viktoriánál. Mindenesetre helytelen az eredmények lezárása után uj módozatokkal kiszámitani a százalékarányt. Nehézséget okoz és vitára ad alkalmat.

Félreértésre adott alkalmat a *minőség megállapitása.* A Helios szerint a minőség elsőosztályu. A versenyjegyzőkönyv azonban csak 50 százalékos eredményről számol be és a verseny előtt felvett jegyzőkönyv a félkészáru minőségét csak másodosztályuban állapitja meg. Tehát ezek szerint a kész gyártmány nem lehet elsőosztályu. A készletnek egy kis hányada gyengébb, mint lennie kéne.

A két üzem közti elsőbbségi vita tanulságul szolgál arra, hogy **a verseny feltételeit már eleve alapos körültekintéssel és megfontolással kell lefektetni.** Nem kerül sor ezután az utólagos kiigazitásra és ujraszámitásra.

Kétségtelen tény, **hogy a Victoria kötőde az ország mintaüzemei** között szerepel és nagy esélye volt a verseny megnyerésére, de ez nem jelenti azt, hogy nem lehet fölébe kerekedni.

A Helios kötőde munkásai a **verseny sikertelensége miatt nem veszitették el munkakedvüket,** hanem fokozott mértékben dolgoznak, hogy az ujabb versenyből **győztesen kerüljenek ki. (k— f—)**

Mezőgazdaságunk termelékenységének felemelése érdekében

értékes munkát fejt ki az érmihályfalvi Állami Mintagazdaság és a nagykárolyi Mezőgazdasági Gépközpont

NAGYKAROLY. Elmaradott mezőgazdaságunk felemelkedésének ügye a Román Munkás Párt szavára állampolitika lett. Kormányunk mindent elkövet annak érdekében, hogy elősegitse a kisgazdaságok fejlődését azért, hogy a termények minősége javuljon, hogy minél olcsóbban termeljenek minél többet s igy az árak esése mellett a dolgozó földmüvesség reális jövedelme nagyobbodjék.

Amilyen nagyjelentőségü ez a munka, olyan nehéz. Nincs elég gépünk még és földmüves népünk se mindenhol értette meg máig, hogy minden erőfeszités őt s az ország összes dolgozóit szolgálják.

Éppen ezért van döntő szerepe ezen a téren az Állami Mintagazdaságoknak és a Mezőgazdasági Gépközpontoknak.

Megyei viszonylatban az érmihályfalvi Állami Mintagazdaság és a nagykárolyi Mezőgazdasági Gépközpont a reájuk háruló nagy feladathoz hiven dolgoznak.

AZ ERMIHALYFALVI ALLAMI MINTAGAZDASAG

olyan igazi mintagazdasággá akar fellejlődni, amely valóban példaképül szolgálhat a tanulni vágyó dolgozó földmüveseknek.

Ezen az őszön ujtajta vetési módszerrel kisérleteztek. Ugynevezett keresztvetést csináltak, ami azt jelenti, hogy hosszában is, széltében is vetettek a géppel. Ettől a vetési módszertől jóval nagyobb terméseredményt várnak az Állami Mintagazdaság vezetői.

Más téren is elől járnak. Október 14-re már elvégezték a vetést, sőt 12 hektárral többet vetettek be, mint az előirányzat volt. Azóta a vetés már gyönyörüen ki is zöldelt és igy egy cseppet sem kell félnünk a téli fagytól.

A NAGYKAROLYI MEZŐGAZDASAGI GÉPKÖZPONT

jelentőségét egyre inkább értik meg azok a dolgozó földmüvesek, akiknek dolguk volt vele. A cséplésor a Mezőgazdasági Gépközpont gépei sokkal jobban verték ki a kalászokat, most ősszel pedig nem egy falu dolgozóit segitette ki munkaeszközzel.

Nagy nehézségekkel kell még megkezdenünk, mégis igazán szép eredményeket érnek el. A traktoristák száz hektárokat szántanak fel, elősegitve a nép munkáját. Otomány, Domahida, Szodoró és Klára Állami Mintagazdaságok földjét is ők szántották fel. Szodorón egyetlen traktor 200 hektárt szántott fel, naponta 10—11 hektáros átlaggal. A legkisebb teljesitményü traktorok is felszántották azonban naponta legalább 5—6 hektárt.

A Mezőgazdasági Gépközpont egyre közelebb kerül a dolgozó földmüvesség szivéhez. A tarlóhántás idején még nem nagyon kérték segitségét, az őszi szántáshoz azonban már egyre több falu ment el hozzájuk segitséget kérni, megértve, hogy munkája őket kell szolgálja — az egész ország javára.

111 százalékban teljesitette a vetési tervet
— bikaistállót épitett, szabályozta a Kisküküllőt és megjavitotta az iskola épületét
havadtő dolgozó népe

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ERDŐSZENTGYÖRGY. — A Kisküküllő folyása mentén hosszu sorban huzódnak az erdőszentgyörgyi járás falvai, Kelementelketől Kibédig. A sorban harmadik Havadtő. Kisebb falu, körülbelül 900—1000 lakossal. A felszabadulás után felosztották a fasiszta hadakkal elmenekült Gál nevü nagybirtokos földjét. Telekhelyeket és földeket kaptak az addig nincstelen dolgozó földmüvesek. A falu egész életét felkavarta és lázban tartotta a következő évben visszaterő földbirtokos, majd annak fia, Gál Sándor ellen folytatott harc. Gálék megpróbálták visszaszerezni földjeiket. A földhöz juttatottak azonban nem engedték megfélemliteni, vagy félrevezetni magukat.

A harcot a Román Munkáspárt helyi alapszervezete irányitotta. A tömegszervezetek, Magyar Népi Szövetség, Földmunkás Szakszervezet segitségével sikerült mozgósitania a dolgozó földmüveseket, ami biztositotta a széles tömegek kezdeményező erejét.

Jegyzőséget kapott Havadtő. 1947 elején a községnek csak egy szemetesládája volt, ma felszerelt, bebutorozott jegyzői irodája van. *Az őszi vetési tervet már október 24-én 111 százalékra teljesitették. Községi bikaistállót épitettek, szabályozták a Kisküküllőt, amely áradásaival minden évben nagy károkat okozott, megjavitották az iskola épületét, kimeszelték és rendbe tették a község tanácstermét.*

MEGLÁTOGATTUK AZ IFJAKAT

Ebbe a faluba toppantunk be egy őszi vasárnap délután, hogy felkeressük a község ifjait és megnézzük, mit csinálnak, hogyan élnek.

Itt találtuk meg *Urszuly József* ifjut, aki nemrég tért haza a Bumbesti — Livezenyi munkatelepről. Nemsokára előkerült *Szakáts* Mihály is, a MNSz helyi ifjusági csoportjának felelőse. Velük együtt átmentünk a községházára, ahol rövidesen vagy 18—20 ifju gyült össze. Igaz, hogy csak az idősebbje 22—25 évesek, 18 esztendős csak egy volt köztük. A RMP alapszervezetének kezdeményezésére megindított önkéntes munkákból lelkesedéssel vették ki részüket — mondják. Igy az aznap reggeli cserepezésnél 20 ifju dolgozott.

AZ A BIZONYOS TÁNC

— Dehát hiszen nem is lehet táncolni, mert a jegyző nem ad engedélyt, — veti fel az egyik ifju a kérdést.

A helyzet azonban tisztázódik. A zenészeket Erdőszentgyörgyről kell hozatni. Igy a szakszervezet szabja meg a zenéért járó dijat. Az ifjak a szakszervezet megkerülésével fogadtak 2500—3000 lejért zenészeket, jövedelem semmi sem maradt és a végén szemrehányásokat tettek egymásnak, miért kell annyit fizetni a zenének. Most a jegyző csak akkor járul hozzá az engedély megszerzéséhez, ha előre megállapitott célra valamelyik szervezet kéri az engedélyt. Ebben az esetben biztositja teljes támogatását is.

Ennek rendjén vetődött fel a kérdés, hogy valamilyen szervezetet kell létrehozni. De hát szervezet van, csak nagyon gyengén működik. A megyei ifjusági bizottság elhanyagolta a községet, nem látogatta, a csoportvezetői nem tudták, mi a tennivalójuk. A gyakorlatban a tanitó, *Kovács Gyula* vezette az ifjakat. Ő azonban egyuttal a szintén gyengén működő kulturotthon vezetője is és *ezenkivül még négy öt megbizatása van.* Ennek a hibás munkamódszernek a következtében csupán egy-két müsoros délutánt szervezhetett meg a tanitó, mert elfoglaltsága nem engedi meg, hogy az ifjakkal rendszeresen foglalkozzék.

Az ifjakban is sok a hiba. A nyáron elmentek vagy 30-en a zsilvölgyi bányákba dolgozni. Közülük 20-nál többen visszajöttek. Azt nitték, s ezt a jelenlevő ifjak egyöntetüen állapitják meg, hogy egyheti fizetésből mindjárt tehenet vehetnek.

MIT OLVASNAK?

Megkérdezzük, mit olvasnak. A hercegkisasszonyok, kalandorok és amerikai gengszterek rémregényeit — legtöbbnyire. Az „Ifjumunkás"-t kevesen olvassák. Azzal védekeznek, hogy nincs pénzük. Az egyik ifju megmagyarázza, hogy mit ir az „Ifjumunkás", hogy nekik is kell cikkeket küldeniök a lap számára. Mindjárt megvásároltak 13 darabot és vállalták további öt eladását.

Makkai Károly ifjusági szervező megmagyarázta, hogy mit dolgoznak a Szovjetunió komszomolista ifjai és miért kell tőlük tanulnunk. Mikor arra terelődött a szó, hogy nincs kulturotthon a községben, az ifjak *lelkesen vállalkoztak a szükséges tégla és cserép kivetésére és önkéntes munkával történő felépitésére.*

Addig is, hogy a téli idő ne veszszen kárba, *minden fonóba elmennek, felvilágositják az ifjakat és lányokat,* hogy milyen munkát kell végezniök. Közösen olvassák az Ifjumunkást, feldolgozzák a bennelevő cikkeket. Uj énekeket tanulnak, verseket szavalnak, könyveket kérnek.

ÖTVÖS LAJOS.

Ezért volt szükség a MNSz szervezeti választásaira
Kiket váltottak le a különböző helyi szervezetek vezetőségéből és miért?

KOLOZSVÁR. — Népi Szövetségünk szervezeti választásai a megyékben befejeződtek. A legkisebb helyi szervezettől a megyéig a dolgozó földmüvesség, városi dolgozó kisemberek és a haladó értelmiség vette kezébe nemzetiségi szervezetünk irányitását. A juliusi csikszeredai százas intézőbizottsági ülés leszegezte, hogy ha a Magyar Népi Szövetség következetesen a dolgozó magyarok szervezete akar lenni, akkor ki kell küszöbölnie munkája irányitásából minden kizsákmányoló befolyást. El kell távolitani mindenféle reakciós és népellenes elemet.

A választási jegyzőkönyvek erről tanuskodnak. Ime néhány kiragadott példa. A temesmegyei Billéd községben eltávolitották a vezetőségből Virág Gyulát és Bottyán Gyulát. Mint a kettő régi hitlerista. Ügyesen megbujtak a MNSz vezetőségében, diktatórikusan vezették a szervezetet. Szintén a temesmegyei Fibis községben volt helyi szervezet vezetőségében Gémes Gizella tanitónő, az egyházi reakció lakája, aki a vallás leple alatt fejtett ki reakciós tevékenységet. Hallai Lajos vingai, Macák István és Tóth János aurelházai, Komlósi István magyarszentmártoni, Kalmusz Lajos torontálkeresztesi MNSz-tagokat már előbb kizárták a szervezetből demokrataellenes, reakciós magatartás miatt.

Kisküküllő megyében található Pipe község. A Magyar Népi Szövetségbe tömörült dolgozó földmüvesség örömmel vette a tisztujitó közgyülést, mert megelégelte Gergely Sándor elnök „müködését". Gergely megbizatását arra használta, hogy saját bőrét megvédje és a dolgozó parasztságot kihasználja. A helyi szövetkezet elnökévé is feltolta magát és az érkező árut nem a szegényparasztoknak, hanem zsirosgazda rokonainak osztotta ki. A tisztujitáson Gergely Sándort és csatlósait eltávolitották a vezetőségből. Buzásbessenyő községben Kakasi Ferenc és Major Ferenc sovinizmust hirdető nagygazdákat seperték ki a vezetőségből. Héderfáján Ady Endre tiszteletes és Szűcs János „távozott" a vezetőségből s kerültek helyükbe a dolgozó földmüvesség következetes harcosai. Királyfalván szintén megtisztitották a vezetőséget a zsirosgazdáktól. Eltávolitották Murza Istvánt és Koródi Mihályt, akik a szárazság idején egy véka buzáért 200 négyszögöl földet követeltek. Illyés Géza esperes 80 mázsa buzát rejtegetett a padlásán. Székely K. Márton és Bényi P. János a buzabeszolgáltatást szabotálták. Marosugrán Molnár Sándor volt elnök a dolgozó földmüvességre háritotta a beszolgáltatás nagyobb terhét.

Népi demokráciánk fejlődési folyamata és a szocializmus épitése a kiélezödött osztályharc feltételei között folyik. Ebben a harcban a dolgozó magyar tömegek is cselekvően vesznek részt. Bizonyité erre a kikapott fenti néhány példa.

Időjárásjelentés

Kolozsváron tegnap délben +2 fokra emelkedett a hőmérséklet, Erdély-szerte volt csapadék.

Várható időjárás szerda délig: Gyenge szél. Erdély nagyrészén felhős, ködös idő, több helyen további havaseső, eső. A szélső nyugati részeken felszakadozó felhőzet, az eső szünése. A hőmérséklet tovább emelkedik, az olvadás folytatódik.

Jelentős társadalmi és müvelődési kérdéseket oldott meg

az elmult hónapban Nagyvárad város vezetősége

NAGYVÁRAD. — A Román Munkáspárt korábbi kezdeményezésének folyománya az a lelkes munka, amellyel a hivatalos város is kiveszi részét az szociális és a kulturális tevékenységből. Program szerint, gyors ütemben, de megfelelő körültekintéssel végzi a város ezt az igen fontos feladatot.

Mit végzett a város az elmult hónap alatt ezen a téren? Ezt a kérdést intéztük *Curticeanu* Sava alpolgármesterhez a szociális. és kulturügyek vezetőjéhez. Ime a válasz:

AZ UJJÁÉPITETT AGGOK HÁZÁBAN

110 szegény és munkaképtelen embert helyeztek el. A bentlakók napi háromszori élelmezésben részesülnek; természetesen dijtalanul. Nagy és levegős hálószoba áll rendelkezésükre és a higiéniára igen nagy gondot forditanak. Télire már beszereztek számukra *15 ezer kiló zöldség- és élelmiszerfélét,* amellett megfelelő mennyiségü olajat és zsiradékot is.

Tisztaság és rend uralkodik a József Attila-utcai aggok házában, ahol szép karácsonyi meglepetés vár a gondozottakra: *tetőtől-talpig uj ruhába öltöztetik őket.*

A Népfürdőben az elmult hónap alatt összesen 1300 munkás és szegényparaszt fordult meg és használta dijmentesen a fürdőt.

A Népkonyhán, amely a Rulikovszky-uton müködik, októberben 180 személy számára, összesen 5600 adag ebédet szolgáltak ki dijatalanul.

Kulturális téren

komoly eredmény, hogy az Eminescu-utcai könyvtárat, ahol *40 ezer kötet* vár az olvasóra, *fokozott számban látogatják,* ugy a kétkézi, mint a szellemi dolgozók.

A Képzőmüvészeti Iskola elhivatottságát jelzi, hogy az elmult hónapban *52-re emelkedett* a növendékek száma. Hasonló a helyzet a *Zenekonzervatóriumban,* ahol október folyamán *170 főnyire emelkedett a tanulók száma.* Igy fest, nem beszélve itt természetesen a különböző demokratikus szervezetek ilyirányu munkájáról, Nagyvárad városának szociális és kulturmunkája rövid, egy hónap tükrében. A munka nem áll meg, tovább folytatódik, szélesedik, s felöleli mindazt, amit a demokrácia szociális kulturprogramja megkövetel. (j.)

Nagylak november 7-i ünnepe

MAROSNAGYLAK. — (Levelezőnktől.) Községünk román és magyar „ARLUS" csoportja és a RDNSz helyi szervezete az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 31 éves évfordulóját a helybeli állami iskolában ünnepelte meg.

Az ünnepség az első román—magyar közös kulturmegnyilvánulás volt. Az ünnep emlékére előadásra került „Capra Zamfirei" cimü egyfelvonásos népszinmü. Magyar nyelven a „Vesztett kutya". Sárközi Juliska, Sárközi Domokos Doki András, Szőcs Rózsi és Gyurica Árpád müködtek közre szavalataikkal.

A forradalmi emlékünnep jelentőségét Kovcz Ferenc méltatta.

Az ünnep befejezéseként román és magyar ifjaink közös táncmulatságot rendeztek.

November 7-i Ünnepség keretében

átadták a domboi kulturotthonnak a tájékoztatási minisztérium ajándék könyvtárát

DICSŐSZENTMARTON — A dicsőszentmártoni november 7-iki ünnepi felvonulás után a megyebeli Dombó község kulturotthonában este müvészi müsorral ünnepelték meg az Októberi Nagy Szocialista forradalom harmincegyedik évfordulóját. A megnyitóbeszédet *Miklós* János, a kulturotthon elnöke mondotta. *Szász* Zoltán igazgató-tanitó vezetésével az énekkar a Köztársasági Himnuszt énekelte. *Fülöp István* dr. dicsőszentmártoni tanár kiosztotta a müvészet- és tájékoztatásügyi minisztérium ajándékozta könyveket a kulturotthonnak. Az ünnepi beszédet *Damó* Antal a Magyar Népi Szövetség megyei szervezőfelelőse mondotta. „Az igazságra fény derül", „A tüz sebesen jár" és „Jánoska" cimü egyfelvonásosokat a MNSz ifjusági szinjátszó csoportja adta elő. Ugyancsak a MNSz ifjusági csoportjának táncosai népi táncokat adtak elő. Népdalokat *Hunyadi* Julia és *Hunyadi* András énekelt. Záróbeszédet *Páll* Tamás unitárius lelkész mondott. A jólsikerült ünnepséget az Internacionále eléneklésével fejezték be.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A HETI LOTO

November 15-iki huzásának eredménye:

Kihuzták a következő számokat:

82 64 11 35 24

Az e heti nyeremény összege:

292.172 lej

SLOVA HIRDETÉS

Felhivás a VICTORIA Szövetkezet tagjaihoz!

A Victoria Szövetkezet igazgatósága tagjai tudomására hozza, hogy a tagsági könyvek becserélésének határidejét f. hó 23-ig meghosszabbitotta.
Nyomatékosan felhivjuk tagjainkat, hogy igazgatósági határozat értelmében fenti időponton tul a régi tagsági könyvek nem cserélhetők be.
December 1-től kezdve üzleteinkben tagjainkat csak uj tagsági könyve felmutatása ellenében szolgáljuk ki.

Szén

gyengébb minőségü, vagontételekben

olcsón eladó!

Herbák János Müvek (volt Dermata)

bőr- és cipőgyár

Kolozsvár. Telefon: 23-10

Slova hirdetes

Megnyilnak

az uj állami füszer- és élelmiszerüzlet

detailosztályai

A „SOMEŞUL"

ÁLLAMI KERESKEDELMI VÁLLALAT

ezuton értesiti a nagyérdemü vevőközönséget, hogy

csütörtökön, november 13-án megnyilnak a vállalat detailosztályai

Megnyilik a Kossuth Lajos-u. 5 szám alatti helyiség és ugyanakkor a Dózsa György-utca 34 szám alatti üzlet is

Eladásra kerülnek:

Élelmiszer, füszer, háztartási cikkek, felvágottak és különféle italok

SLOVA HIRDETÉS

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jeliges hirdetéseknél 20 lej pótdij fizetendő. Házasság-levelezés szavanként 6—10 lej.

ADÁS-VÉTEL

VESZÜNK 50—200 literig jókarban levő boroshordókat. Martian et Comp., Szabadság-tér 10. 6295

CSERÉPKÁLYHA és kis iróasztal eladó. Ugyanott üzleti pultok kaphatók. Dacia-utca 4. 6265

EGÉSZEN uj állapotban levő hosszu férfi irhabunda, középtermetre, eladó. Universal, Malom-utca 6. Gy. 196

JÓKARBAN levő paplanokat veszek. Universal, Malom-utca 6. Gy. 196

„ALFA" tejszeparátor eladó. Tordai-ut 41. 6406

ELADÓ gyermekbunda. Brassói lakásomat elcserélném kolozsvárival Fellevári-ut 20. 6448

3+1 PHILIPS rádió eladó. Piezisa (Hegyvölgy)-utca 20. 6434

ELADÓ Singer női varrógép. Macavei-utca 18. 6424

MEGVETELRE keresek kéziprést. Egyetem-utca 8. Császár. 6443

EZÜSTRÓKA-kepp sürgősen eladó Jókai-utca 3., I. emelet Dr. Farkas. 6444

KOMBINÁLT szekrény, diófurniros, olcsón, sürgősen eladó. „Arta", volt Unió-utca 9. 6006

NAGY főzőkályha, vendéglő-kantin részére, eladó. Köztársaság-u. 1. Kolumbán. 6431

ELADÓ nagy perzsaszőnyeg, zongora, cserépkályha, fehér zománcozott konyhakályha, egy 70 literes rézüst és nagy képráma. Értekezni 8—10 között, Monostori-ut 85. 6440

GYERMEKKOCSI, mély, nagyon jókarban eladó. Gábor Áron-utca 18. Dermatánál. 6438

MAJDNEM uj, hordozható irógép, olcsón eladó. Érdeklődni 23—04 telefonszám alatt. 6429

JÓKARBAN levő férfikerékpár eladó. Ugyanott kanári madarak is kaphatók. Megtekinthető 1—3 között. Andrei Muresan 10. 6442

ELADÓ hajlitott diófurniros, modern, kombinált szobabutor, sima susztervarrógép. Malom-utca 10. Hátul emeleten. 6430

3-AS Wertheim-kassza, kifogástalan állapotban, eladó. Cim a kiadóban. 6445

8-AS harisnya körgép eladó. Csákány-utca 50. 6428

KARIKAHAJÓS Singer varrógépet veszek. Galamb-utca 7. 6425

KOMPLETT fürdőszobaberendezés eladó. Ugyanott két fehér tükrös szekrény olcsón eladó. Cim a kiadóban. Gr. 55

ELADÓ fiatal mérges házőrző kutya és egy üstház (katlan). Dragalina 78. 6463

ELADÓ kétszemélyes, diófurniros rökamié. Holdvilág-utca 14. 6451

HARISNYAKORKÖTŐGÉPHEZ veszek henger és patent tüt, nyolcas számut. Ajánlatokat ármegjelöléssel kiadóba „Kötőgéptü" jeligére 6464

ELADÓ zongora, Wirth, rövid, keresztihuros. Molotov 33. Bodega. 6452

ELADÓ kályha krémcsempe, jóállapotban. Molotov 33. Bodega. 6453

INGATLAN-LAKÁS

HÁZAT, telket, öröklakást vesz, elad, lakását elcseréli, butorral átadja, iratait lemásolja, férjhez megy, nősül? Forduljon bizalommal Vulcan irodához, Molotov 24. 6005

KIS kertes családi ház eladó. Kerekdomon. Érdeklődni Egyetem-utca 11. szám, ajtó 11., földszint. 6294

BEKÖLTÖZHETŐ, kis komfortos családi házat veszek. „250.000" jeligére Cserelakást adok. Gy. 197

ATTILA-uti villanegyedben butorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó, csak nőnek. Cim a kiadóban. Gr. 54

CSALÁDI ház eladó. Eminescu (Fadrusz János)-utca 9. szám. 6439

ÁLLOMÁSTÓL 5 percnyire 1 szoba, konyha, előszoba vagy 1 szoba, konyha és előszoba használatu lakásomat elcserélném Dermata környéki hasonlóval. Pop, Gyutagyar-utca 13. 6454

ELCSERÉLNÉM központi kétszobás, komfortos lakásomat egy szoba, konyhás lakással, központban. Cim a kiadóban. 6449

ELADÓ ház Babeuf (Eperjes)-utca 39. szám alatt. Értekezni az üzletben. 6446

KÖZPONTBAN kiadó fürdőhasználattal nagyon szép, butorozott szoba, két diáknak, esetleg reggelivel. Cim kiadóban. 6441

INTELLIGENS lakótársnőt keresek. Megbizvha. Berthelot 15., ajtó 1. 6435

KÖZPONTBAN levő lakásomba gimnázista, vagy más középiskolás leányt keresek lakótársnőnek, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. 6436

SZÉP, üres szobát, fürdőszobahasználattal, keresek. Cimeket „Hat hónapra előre fizetek" jeligére, kiadóba. 6433

EGY szoba, konyhás lakásomat sürgősen átadnám, butorral, elutazás miatt. Pasteur-utca 49. 6426

ELCSERÉLNÉM Csaba-utca 9. alatti nagy, utcai szobámat, kisebbel, esetleg Tordán is. Érdeklődni 2—6-ig 6458

OROSZ nyelvtanár butorozott szobát keres jobb családban, gyerekek oktatását vállalva. Lupan, Vörösmarty 7. 6456

IRODAHELYISÉGET megosztok. Felvilágosit Uhu iroda, Molotov-utca 34 6455

DIÁKLÁNY lakótársat keres. Cim: Zrinyi-utca 11. 6462

KERESEK sürgősen butorozott szobát a Honvéd-utcához közel. Cim: Irsák V. tanár a volt unitárius kollégiumban. 6461

VESZEK összkomfortos, két apartamentből álló, belvárosi házat. Özvegy Friedné, Egyetem-utca 1., III 6. 6457

ÁLLÁST KERES

JÓ munkás férfi fodrászsegéd állást keres. Elmenne vidékre is. Cim Kassay Árpád, Dés, Str. Traian 17. 6423

HÁROM nyelvet beszélő gépirónő állást keres. Május 1.-utca 15. Diversum. 6427

KÜLÖNFÉLÉK

FRANCIÁT tanitok kezdőknek, haladóknak és tanárira készülőknek, garanciával. Érdeklődni Sárdi foto, Dozsa György 16. 6290

KEREM azon illetőt, aki Gecse Zsigáról hirt hozott, keresse fel a feleségét, Aurel Isac-utca 14. 6315

SZEGÉNY özvegyasszony elvesztette retiküljét, a benne levő iratokkal. Megtalálója a benne levő pénzt megtarthatja a retiküllel együtt. az iratokat juttassa Motilor 58 alá. Rédey Istvánné. 6450

ELVESZETT Szabó Piroska és leánya Erzsébet kolozsvári személyazonossági igazolványa. Érvénytelenek veszitik. Gy. 200

„RENDES" jeligére. Társaságot szeretnék. kérjük a cimet. Ioan Tavoianu Traian-utca 9 6460

TÓTH LÁSZLÓ kolozsvári lakosnak a kolozsvári rendőrség 7113-as számu személyazonossági igazolványa elveszett. Gy. 199

Nyomatott Ifjuság nyomda KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 7 SZÁM